

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliorvm Omnivm Generalivm Et Provincialivm Collectio Regia

Ab anno MCLXXXI. ad annum MCCCXIV.

Parisiis, 1644

Epistola XI. Gregorii Papae IX. Ad Ottonem Cardinalem Legatvm In Anglia.
Fridericum secundum imperatorem excommunicat, &
excommunicationem publicari iubet.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15974

est quod cum monasterium sanctæ Mariæ in Stadio ordinis sancti Benedicti, Bremensis diœcesis, sicut accepimus, sit peccatis exigentibus ita dispositum, quod euidenter ibidem non absque diuini numinis offensa salus negligitur animarum, ad preces abbatis eiusdem monasterii super hoc salubriter prouidere volentes, discretioni vestræ, per apostolica scripta mandamus, quatenus ipsum, si salubriter in suo non possit ordine reformari, de Cisterciensi ordine consilium habendo præ oculis reformare curetis, illos ex iisdem monachis, qui forte meliorationis huiusmodi gratiam consequi recusantes noluerint habitum Cisterciensem assumere, in aliis locis sui ordinis collocando, contradictores per censuram ecclesiasticam, appellatione postposita, compescatis. Quod si non omnes his exequendis interesse poteritis, tu, frater archiepiscope, cum altero eorum nihilo minus exequaris.

Datum Viterbii secundo Nonas Maii, pontificatus nostri anno vndecimo.

EPISTOLA XI.

GREGORII PAPÆ IX.

AD OTTONEM CARDINALEM LEGATVM
IN ANGLIA.

Fridericum secundum imperatorem excommunicat, & excommunicationem publicari iubet.

Gregorius episcopus seruus seruorum Dei dilecto filio suo Ottoni sancti Nicolai in carcere Tulliano diacono cardinali, apostolicæ sedis legato, salutem & apostolicam benedictionem.

SEDES apostolica, sicut totus fere orbis facti euidentia didicit, Fridericum dictum imperatorem, ex quo ipsum ex utero matris excepit genibus, affectu materno prosequens, lactauit vberibus, & humeris baiulauit; quem olim omni pene destitutum auxilio, & dubiis tantum derelictum euentibus, suo recepit patrocinio confouendum; opponens se potenter inuasoribus regni sui, qui in terram eius oculos auiditatis iniecerant. Cuius iam fines ingressi, eam absque vlllo defensionis obstaculo vsurpabant; & defendens eundem ab insidiantibus vitæ suæ, qui

æmuli salutis ipsius conabantur animam eius extinguere,
 & de terra ipsius memoriam abolere. Cumque idem pro-
 tectionis ecclesiasticæ clypeo præmunitus personæ re-
 gni sui bonæ memoriæ G. de Gualganem, tituli sancti A-
 nastasii, presbyteri cardinalis, a sede apostolica per mul-
 tos annos deputati custodis, maioris metas attigisset æta-
 tis, tandem ad altioris dignitatis apicem per eam extitit
 sublimatus. Sed diligentis studium circa personam eius
 impensum, labores plurimos quos ecclesia subiit propter
 eum, quoad ipsum perdidisse videtur; cum tot beneficio-
 rum sit immemor, tantæ gratiæ sit ingratus. Et utinam il-
 lius ingritudinis non excederet terminos, per quam per-
 ceptorum bonorum existeret negatione contentus. Por-
 ro licet offensa qualibet aculeos doloris importet, illa
 tamen iaculo grauiori percellit, in qua ingratitude pro
 gratia rependitur, & pro beneficiis maleficia compensan-
 tur. Verum quantumcumque ipsum apostolica sedes di-
 lexit, & supremæ culmine potestatis erexit secularis,
 suis tamen exigentibus culpis, de quibus, quamquam plu-
 ries a nobis monitus satisfacere non curauit, coacti sumus,
 licet inuiti, animaduertere in eundem. Nam etsi Adam
 diuina prouidentia excellentia dignitatis & auctorita-
 tis extulerit, cui omnia animantia terræ subiecit; quia ta-
 men sui iussa præterit Plasmatoris, eius excessibus non
 peperit. Quæ autem a dicto Friderico pro tot bonis si-
 bi collatis ecclesia retributionis præmia reportarit, discre-
 tionem tuam volumus non latere, pauca de multis præ-
 senti pagina declarando: In Vrbe siquidem grauem mouit
 seditionem: exinde nos & fratres nostros totis viribus ni-
 fus excludere, ut sic apostolicæ sedis honorem deprime-
 ret, ac libertatem ipsius penitus conculcaret; contra iu-
 ramenta præstita temere veniendo; & venerabilem fra-
 trem nostrum Prænestinensem episcopum, dum ipsum
 ad partes Albigensum disponeremus pro corroboracione
 fidei catholicæ destinare, per quosdam suos fideles
 in via impediri mandauit. Cathedrales etiam ecclesias,
 & alias vacantes regni sui, nequaquam ordinari permit-
 tit, in animarum periculum, & graue detrimentum ipsa-
 rum. Eas & quasdam alias nihilo minus spoliando fere om-
 nibus bonis suis, & tallias ac exactiones indebitas præ-
 latis,

latis, religiosis, & aliis clericis secularibus imponendo. Nobilibus, pauperibus, orphanis & viduis vsque ad inanitionem extremam deductis, eos ad modicum dura & crudelis exactorum suorum acerbitas non patitur respirare: & sic totum fere regnum, quod est spirituale patrimonium beati Petri, pro quo iuramento fidelitatis apostolicæ sedi tenetur, & ipsius ligius vassallus existit, quantum in eo est, in fauillam quasi & cinerem iam redegit. Quod si, postquam monitus fuerit a nobis, non duxerit corrigendum, nos super hoc, auctore Deo, sicut expedire videbimus, procedemus. Insuper negotium impedit terræ sanctæ, nec non etiam imperii Romanæ. Præterea cum tempore concordia inter ipsum & ecclesiam reformatæ, in manibus sedis apostolicæ legatorum iurauerit ecclesiæ præceptis obedire, & ipse mandatum ab eis receptum, quod terram ecclesiæ, vel terras eorum, quas tunc ad suas manus tenebat, aut ipsorum personas nullatenus caperet, occuparet, siue etiam deuastaret, adimplere contempsit, terram ecclesiæ occupando; videlicet in Lombardia, Ferrariam, Bononiam, * Pinnogoman, terram quidem Sardinia & Messanensem, Lucanensem, diceceses capiendo, & deiiciendo illos quos ad manus suas ecclesia referuauit, & deuastando terras ipsorum, licet extunc in eum præsentem ipsi legati excommunicationis sententiam tulerint, si super his non faceret quod mandarent. Idem etiam nepotem regis Tunicii detinet, ad Romanam curiam & ecclesiam pro percipiendo sacri baptismatis lauacro accedentem. Ac dilectum filium Petrum Saracenum, nobilem ciuem Romanum ex parte carissimi in Christo filii nostri illustris regis Angliæ ad sedem apostolicam missum, & filium eius, carceri detinet mancipatos. Quia vero super his & quampluribus aliis excessibus pluries a nobis monitus correctionis medelam non sentiens, cum suarum sint vlcera indurata culparum, quotidie deteriora committere non veretur, nos hæc absque Christi offensa præterire sub dissimulatione vltius non valentes, de fratrum nostrorum consilio, ex parte Dei omnipotentis, (cuius vicem in terris gerimus, licet inuiti) & auctoritate beatorum apostolorum Petri & Pauli, ac nostra, in eum excommunicationis &

anathematis sententiam duximus promulgandam, tradentes ipsum Fridericum satanæ in interitum carnis, ut spiritus eius in die Domini saluus fiat; omnes, qui ei fidelitatis iuramento tenentur, decernendo ab obseruatione iuramenti huiusmodi absolutos; & firmiter prohibendo ne sibi fidelitatem obseruent, donec fuerit vinculo excommunicationis adstrictus. Quocirca deuotionem tuam monemus, & exhortamur attente, per apostolica scripta tibi præcipiendo; mandantes, quatenus prædictam excommunicationis & anathematis sententiam, singulis diebus dominicis & festiuis, pulsatis campanis & candelis accensis, sollemniter publicari, ac absolutionem & inhibitionem nuntiari procures, & facias per totam terram tuæ legationis modo simili publicari, & etiam nuntiari. Mandatum nostrum taliter impleturus, quod deuotio tua possit exinde merito commendari. Ceterum cum præfatus Fridericus de aliis magnis & grauibus sit plurimum infamatus criminibus, nos, dante Domino, super his suo loco & tempore procedemus, prout in talibus negotiis natura requirit. Verum, quia terroris sonitus semper est in auribus impiorum, & etiam quando pax est insidias suspicantur, eo quod turbata conscientia semper sæua præsumit, idem Fridericus priusquam sententia excommunicationis lata esset in ipsum, quosdam fratribus nostris decreuit literas transmittendas pro parte inferius annotatas; quæ post eandem latam sententiam ipsis præsentatæ ad nostram & eorumdem notitiam peruenerunt. Vnde quia voluit Dominus occulta cordis eius detegere, qui manifestat abscondita tenebrarum, & cordium secreta reuelat; ex ipsarum literarum tenore colligitur, quam gerat deuotionem ad Romanam ecclesiam matrem suam; quam ad summum pontificem ac fratres eius ac sedem apostolicam reuerentiam habeat, cuius ratione regni vassallus existit. Contra nos enim & ipsos conspirasse videtur: ex quo, quantum & quale crimen incurrerit, satis patet. Inter cetera vero, quæ sua continebat epistola, hæc habebantur inserta: Propter quod non indigne dolemus, si pater apostolicus offendere tam grauiter nos intendat, ut dum in constantem virum tam vehemens cadit iniuria, etsi patienter fer-

re velimus, immanitas negotii non permittat, quin ad ultiones, quibus Cæsares vti solent, facti violentia nos impellat. Verumtamen dum consideramus impatientiam procedentis, & difficultatem attendimus offensoris, si ex æquo liceret priuatas exercere vindictas, quas in hominem, per quem scandalum venit, & in sui participes sanguinis compensare possemus, vt in ipsum & suos attentata nostræ sedis iniuria redundaret, tolerabilius ducemus. Sed cum nec ipse, nec tota propter hoc sua passura progenies, tanti forent, vt culmen imperii zelaret ultionem ipsorum: cumque sedis auctoritas audaciæ sibi freno relaxet, & tot venerabilium fratrum moles eum in concepta fouere pertinacia videatur; angit nos altiori mente turbatio, quod dum nos intendamus a persequente defendere, oporteat nos defendendo grauius offendere resistentes.

Datum Laterani, tertio Idus Aprilis, pontificatus nostri anno decimotertio.

EPISTOLA XII.

GREGORII PAPÆ IX.

AD ARCHIEPISCOPVM CANTVARIENSEM,
ET SVFFRAGANEOS EIVS.

Vitam, mores, ingratitude, impietatemque Friderici secundi imperatoris insinuat, & causas exprimit, propter quas sedes apostolica, post multam cunctationem, ad vindictam tandem faciendam, vel sero, serio tamen surrexerit.

Gregorius episcopus seruus seruorum Dei venerabilibus fratribus archiepiscopo Cantuariensi, & suffraganeis eius, salutem & apostolicam benedictionem.

ASCENDIT de mari bestia, blasphemix plena nominibus; quæ pedibus vrsi & leonis ore desæuiens, ac membris formata ceteris sicut pardus, os suum in blasphemias diuini nominis aperit, tabernaculum eius, & sanctos qui in cælis habitant, similibus impetere iaculis non omittit. Hæc vnguibus & dentibus ferreis cuncta confringere, & suis pedibus vniuersa desiderans conculcare, fidei occultos olim parauit arietes, & nunc apertas

Concil. Tom. 28.

Sf ij